

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Corollaria practica ex dictis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

distinctam malitiam imperfectæ molliçei in confessione specialiter exprimendam. Similiter tactus copulam consequentes constituunt distinctum peccatum specialiter in confessione exprimendum, quia non ex natura rei, sed malitiâ operantis copulam consequuntur, suntque dispositiones ad novam fornicationem.

§. III.

Corollaria practica ex dictis.

5. Colliges ex dictis primò. Solam temporis unitatem, vel primam voluntatis non retractatæ habituales perseverantiam non sufficere ad constituendam unitatem numericam inter actum voluntatis internum, & opus externum: aliàs quippe qui primo anni die habuisset voluntatem furandi, eamque non retractatam ultimo anni die expletet, committeret unum numero peccatum; quod est prudentum existimationi contrarium.
6. Colliges secundo. Quamvis per se loquendo ad confessionis integritatem requiratur, ut penitens exponat probabilem numerum peccatorum interiorum, quæ solâ interruptione & repetitione voluntariâ multiplicantur, ut v. g. odii interni, morosæ delectationis, cum tamè propter nimiam frequentationem ejusmodi actuum sæpe sit impossibile illorum peccatorum numerum inire: ideo juxta communem doctrinam penitentem satisfacere, si moram temporis in confessione explicet, quâ fuit versatus in statu habituato ad similia peccata, v. g. si quis dicat, se per annum, tot & tot menses, vel hebdomades odium & inimicitiam contra aliquem gessisse, & quoties aspectus vel memoria ipsius occurrit, actus odii eliquisse. Si meretrix dicat, se tot & tot annis questum meretricium cum cujusvis generis hominibus promiscuè exercuisse, &c.
7. Colliges tertio. Quamvis mora temporis per se loquendo pertineat ad circumstantias merè aggravantes, quæ secundum probabilem sententiam non necessariò sunt explicandæ in confessione; tamen si quis longiori temporis spatio in aliquo peccato interno se hæsisse existimat, consultissimum esse [ut monet Cardin. de Lugo de Sac. poen. disp. 16. sect. 4.] ut probabilem moram temporis in confessione exprimat; quia perdifficile est, ut homo longiori tempore ita sit defixus in unum aliquod objectum, quin aliquando plenâ libertate ab ejus cogitatione, affectuque discedat.
8. Colliges quarto. Cum malitia moralis in actu voluntatis toties multiplicetur, quoties opus volitum est multiplex: ideo in confessione exponendam esse probabilem objectorum pluralitatem. e. g. si habuisti voluntatem totâ Quadragesimâ non jejunandi, non satisfacis, te simpliciter accusando de voluntate non jejunandi, una enim omisso jejunii cum altera nullam habet moralem connexionem. Nec forma satisfacit, si dicat, se habuisse animum carnaliter peccandi, si se pluribus voluit prostituere. Si conjugatus peccat cum conjugata, exprimere debet circumstantiam conjugatæ, quia non tantum violat jus suæ conjugis, sed etiam mariti illius, cum cujus uxore peccat, quæ sunt jura & objecta distincta. Ita si

pluribus scandalum dedisti, vel injuriam, detrahendo, furando, &c. intulisti, exprimendus est probabilis numerus, cum singularum personarum jura, vel detrimenta nullam inter se habeant moralem connexionem.

Colliges quintò. Non necessariò exponendum esse numerum illorum actuum exteriorum, qui ex una voluntate peccaminosa circa idem objectum, & intra eandem speciem repetuntur: ut si ex uno impetu iræ ejusdem speciei blasphemia, contumelia, &c. circa eandem personam, vel eodem tractu plura falsa juramenta super eadem re repetantur.

Colliges sexto. Sacerdotem in statu peccati mortalis scienter plurium confessionis successivè excipientem, tot committere sacrilegia, quot penitentes absolvit, cum enim singulorum penitentium confessio & absolutio constituant unum integrum & completum Sacramentum penitentia, tot pariter sunt distinctæ sacrilegæ administrationes Sacramenti. Nec obstat, quòd Sacerdos eadem intentione, sine loco, situ, & tempore continuato istas confessiones audiat: hæc quippe omnia nequaquam sufficiunt ad tribuendam his administrationibus penitentia unitatem moralem, cum ex parte objecti nulla sit connexio & coordinatio, aliàs qui in pugna injusta plures successivè occideret, qui eadem nocte & lecto cum pluribus foeminis carnaliter peccaret, qui in Navititate D. tres Missas in statu peccati mortalis consequenter legeret, unum tantum mortale peccatum committeret.

Dices: Hinc sequitur, quòd Sacerdos in statu peccati mortalis simul unâ consecratione concilians mille hostias, committat mille peccata mortalia, cum qualibet hostia consecrata sit integrum & completum Sacramentum Corporis Christi. Item, quòd pluribus dispensans sacram Eucharistiam in statu peccati, toties peccaret, quot sunt communicantes; sed hoc videtur absurdum: ergo.

Respond. negando utramque sequelam. Et ad 1. dico, objectum consecrationis esse materiam consecrabilem, supra quam hic & nunc verificatur demonstrativa voces, *hoc est, hic est, &c.* Hæc autem materia est una, etiamsi ex pluribus particulis aggregetur. Nec refert, quòd illa particula post consecrationem propter diversitatem specierum dici possint multa Sacramenta, esto enim sint multa ut in facto esse, non tamen sunt multa, prout considerantur in fieri, seu quantum subsistant uni eademque actioni consecrative, cujus unitas à temporis & significationis unitate desumitur: neque consecratio ex multiplicata ne hostiarum contrahit novam deformitatem & repugnantiam cum virtute religionis.

Ad secundam sequelam Respond. Dispensationem S. Eucharistia se habere sicut distributionem ciborum in convivio, quæ sive multis, sive paucis convivis exhibetur, tamdiu servat suam unitatem, quamdiu tempus convivendi, & ceremoniæ conviviales moraliter non interrumpuntur: atqui actio judicialis, qualis est sacramentalis absolutio penitentis, completur & absolvitur, quoties super reum sententia pronuntiat; cum ergo, quot penitentes absoluntur, tot

pronuntientur distinctæ sententiæ, constat diversorum pœnitentium absolutiones nullam habere subordinationem, aut unitatem moralem.

13. Colliges septimò. Illum qui longo tempore omittit restitutionem rei alienæ injustè detentæ, non nisi unum peccatum committere, quamdiu voluntas detinendi rem alienam per contrariam

voluntatem non revocatur, cum prima voluntas in ipsa rei detentione, seu effectu voluntario virtualiter remanere, & omissionem restitutionis causare censetur, donec illa voluntas per revocationem interrumpatur, vel moralis influxus ipsius per subsecutam impotentiam restituendæ discontinuetur.

DISPUTATIO XX.

DE

Comparatione & gravitate peccatorum.

ad q. 73.

IN peccatis ad se mutuo comparatis consideratur imprimis connexio, deinde æqualitas vel inæqualitas peccatorum in gravitate tum essentiali, tum accidentali, quæ omnia Angelicæ doctrinæ ordine paucis discutimus.

ARTICULUS I.

An omnia peccata sint connexa?

SUMMARIÆ.

1. *Afferitio negativa probatur auctor. S. Script.*
2. *Et ratione.*
3. *Quomodo secundum D. Jacobum offendens in uno sit omnium reus.*
4. *Discrimen inter virtutes & vitia.*
5. *Irremissibilitas unius peccati sine altero non probat nisi similitudinariam connexionem.*

§. I.

Resolutio negativa.

CONCLUSIO. Non est ea peccatorum connexio, qui unum commisit, etiam contrahat malitiam ceterorum.

Probat primò auctoritate S. Script. 3. Regum c. 15. ubi dicitur, quòd David non declinaverit ab omnibus, quæ præceperat ei DEUS, excepto sermone Uria, h. e. peccato adulterii, quod commisit cum Bersabea uxore Uriæ, & homicidio commisso in cæde ipsius Uriæ: ergo licet David fuerit reus homicidii & adulterii, non tamen fuit reus aliorum peccatorum.

2. Probat secundò ratione. Si omnia peccata inter se haberent connexionem, tunc etiam objecta peccatorum haberent connexionem, siquidem unitas & distinctio peccatorum ex objecto desumitur, quod per se terminat intentionem peccantis: sed objecta peccatorum non habent inter se connexionem, siquidem sunt bona sensibilia inter se disparata, imò quandoque contraria. Unde.

Probatur tertio. Peccata, sicut & vitia quandoque sunt inter se contraria, veluti constat in avaritia & prodigalitate: sed inter contraria nulla est connexio: ergo.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

3. **O**bjicies primò. Tunc peccata sunt inter se connexa, quando quis unius peccati reus, sit

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

reus omnium peccatorum, sed ita fit, affirmante D. Jacobo ep. c. 2. *Quicumque totam legem servaverit, offendit autem in uno, factus est omnium reus.*

Respond. distinguendo maj. quando fit reus omnium peccatorum formaliter & ex parte conversionis, concedo; si similitudinariè, aut ex parte aversionis, nego majorem. Unde textus D. Jacobi hæc est explicatio, quòd, qui in uno offendit contra legem, fiat omnium reus, non quasi omnia peccata contrahat, sed quia æquè avertitur à DEO ultimo fine, amittit gratiam, & charitatem, fitque reus poenæ æternæ, ac si alia quæque peccata mortalia commisisset. Item dicitur omnium reus, quia offendit contra charitatem, unde pendent omnia, & quæ est finis totius legis, ut exponit D. Aug. ep. 29. vel etiam, quia est reus violatæ legis divinæ, quæ est collectio omnium præceptorum.

Objicies secundò. Quantumvis virtutes habeant objecta inter se diversa, tamen inter se sunt connexa: ergo etiam non obstante diversitate objectorum, vitia & peccata inter se sunt connexa. Consequentia probatur: Virtutes inter se habent connexionem, quia reducuntur ad unum principium amoris DEI: ergo etiam vitia & peccata habent connexionem, quia reducuntur ad unum principium amoris proprii & propriæ commoditatis.

Respondeo, disparitatem esse, quòd virtutes earumque actus, quomodocunque objecta sint diversa, per prudentiam coordinantur ad unum finem, & bonum rationis; e contra vitia & peccata ordinantur ad fines disparatos, & quandoque oppositos. Ad probationem respondet S. Doctor. ad 3. quòd peccata reducuntur ad sui perversum amorem, tanquam ad principium segregativum, quia amor sui disgregat affectum hominis in diversa, prout scilicet se homo amat

C c 2

appeten-